

Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeiden hyväksyminen

VD/4265/02.01.00.01/2016

KN/ML/PM/PO/HY-L

Valtiovarainministeriön kevään 2016 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,5 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Vaimean kasvun lähteinä olivat viime vuoden alussa vienti ja kulutus ja loppuvuodesta eritoten investoinnit. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 0,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lähivuosien taloudellista kasvua kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Ennusteessa ei ole otettu huomioon mahdollisen yhteiskuntasopimuksen vaikutuksia.

Maailmantalouden ja kaupan kasvunäkymät ovat vaatimattomat. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet, Kiinan alentunut raaka-aineiden kysyntä heijastuu etenkin kehittyviin talouksiin. Venäjän talous supistuu edelleen, maan kasvupotentiaalia alentaa talousjärjestelmän toimimattomuus. Euroalueella on käynnistynyt maltillinen, noin kahden prosentin vuosittainen kasvu. Keskuspankkien rahapolitiikka on kasvua tukevaa ja Euroopan keskuspankki tulee pitämään ohjauskorot historiallisen alhaisina koko ennustejakson 2016-2018 ajan.

Ansiotasonkehitys on tärkeä varsinkin kotimaisen kustannuskehityksen ja sen myötä kilpailukyvyn kannalta. Nimellisansiot nousevat ennusteperiodin aikana noin prosentin verran vuosittain. Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,9 %. Maltillisen kasvun taustalla on etupäässä investointien suotuista kehitys. Yksityisten investointien ennustetaan kasvavan 5,8 % ja kasvu on laajapohjaista, erityisesti rakennusinvestoinnit lisääntyvät. Tänä vuonna kotitalouksien reaalitulojen kasvu nopeutuu ja yksityinen kulutus lisääntyy prosentilla.

Vuoden 2017 kasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kasvun taustalla on edelleen investointien suotuista kehitys ja yksityinen kulutus. Vuonna 2018 talouskasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kokonaiskuva vuosista 2016-2018 on talouskasvun kannalta vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on se, että viennin kehitys jää koko periodin ajan heikoksi.

Ennuste kuluvan vuoden inflaatioksi on 0,3 %, eli kuluttajahintojen odotetaan pysyvän lähes viime vuoden tasolla. Inflaatiota hidastaa etenkin raakaöljyn hinta, myös elintarvikkeiden hinnat ovat alentuneet kaupan kilpailutilanteen kiristymisen myötä. Vuonna 2017 inflaatiosi ennustetaan 1,3 ja vuodelle 2018 1,8.

Kevään 2016 julkisen talouden suunnitelman (JTS) yhteydessä laadittiin Kuntatalousohjelma 2017-2020. Laadittu ohjelma täydentää syksyllä 2015 Juha Sipilän hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman yhteydessä laadittua kuntatalousohjelmaa.

Kuntatalousohjelmassa kuntatalouden näkymät arvioidaan vaikeaksi lähivuosina. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevana vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos, lisääntynyt maahanmuutto ja heikko työmarkkinatilanne. Yleisestä talouskasvusta ei ole odotettavissa vetoapua kuntataloudelle tarkastelukaudella. Heikko työmarkkinatilanne vaikeuttaa kuntatalouden tilaa heikentämällä verotulojen kasvua ja pitämällä kuntien työmarkkinatukimenot korkealla. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden verotulojen kasvu on jäämässä vaimeaksi ja edellisen ja nykyisen hallituksen valtionosuusleikkaukset jatkuvat. Kuntien ja kuntayhtymien velkamäärä jatkaa kasvua, lainakanta oli vuoden 2015 lopussa 17 miljardia euroa ja sen arvioidaan kasvavan vuoteen 2020 mennessä runsaaseen 23 miljardiin euroon.

Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla. Investointien priorisoinnilla, oikealla ajoituksella ja laadukkaalla toteutuksella on suuri merkitys kuntatalouden sopeutuksessa.

Taloussuunnitelman 2017–2020 laatiminen

Kuntalain 110§:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviossa osoitetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja osoitetaan, miten toiminnan ja investointien rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja muutoksista talousarvion sitoviin eriin päättää valtuusto.

Vuoden 2017 talousarviovalmistelun pohjana ovat vuoden 2015 tilinpäätös, vuoden 2016 käyttösuunnitelma, valtuustokauden strategia 2013–2017, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma sekä kaupunginhallituksen kehyspäätös vuosille 2017–2020. Taloussuunnitelman valmistelun ja siinä esitettävien toimenpiteiden tulee perustua talouden tasapainottamiseen ja velkaantumiskehityksen hallintaan.

Taloussuunnittelu on valmistellut taloussuunnitelman 2017–2020 laadintaohjeet, joissa on ohjeistettu muun muassa kaupungin talousarvioprosessin aikataulut, budjetointiperiaatteet sekä keskeisiä budjetoinnin erityiskysymyksiä. Taloussuunnitelman laadintaohjeet sisältävät myös ohjeet konsernin vastuiden ja velvoitteiden koontiin, 10 vuoden investointiohjelman valmistelutasot sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaohjeet.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 5

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukaisesti taloussuunnitelman 2017–2020 laadintaohjeet ja velvoittaa toimialat (ml. rahastot) ja liikelaitokset laatimaan talousarvioesityksensä ohjeiden ja kaupunkitason talousarviovalmistelun aikataulun mukaisesti, ja
- b) valtuuttaa taloussuunnittelu antamaan tarkentavia ohjeistuksia taloussuunnitelman laatimisesta.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Letto esitti sosialidemokraattisen kaupunginhallitusryhmän puolesta Taloussuunnitelman 2017–2020 laadintaohjeiden muuttamista siten, että sivun 15, kohta 6.1 Toiminta ja talous, kolmannen kappaleen toinen virke poistettaisiin ja korvattaisiin seuraavalla muotoilulla:

"Maksuja ja taksoja korotetaan lähtökohtaisesti kustannusten nousua vastaavasti asiakasmaksuasetuksen rajoissa. Maksuja ja taksoja määriteltäessä huomioidaan kaupungin kokonaistaloudellinen etu ja kaupungin strategiassa määritellyt tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen tavoitteet ja velvoitteet"

Kaupunginhallituksen jäsenet Riikka Åstrand, Pietari Jääskeläinen ja Pirkko Kotila kannattivat Leton esitystä.

Edelleen asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Pietari Jääskeläinen esitti Taloussuunnitelman 2017–2020 laadintaohjeiden muuttamista siten, että sivun 15, kohta 6.1 Toiminta ja talous, kolmannen kappaleen toinen virke poistettaisiin ja korvattaisiin seuraavalla muotoilulla:

"Maksuja ja taksoja korotetaan vain indeksikorotuksen verran."

Kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki kannatti Pietari Jääskeläisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on esitetty kaksi muutosesitystä, asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he jotka kannattavat jäsen Leton esitystä äänestävät jaa ja he jotka kannattavat jäsen Jääskeläisen muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä jäsen Leton muutosesityksen voittaessa.

Puheenjohtaja totesi, että koska on edelleen esitetty kannatettu muutosesitys, asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he jotka kannattavat kaupunginjohtaja vs:n pohjaesitystä äänestävät jaa ja he jotka kannattavat jäsen Leton muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä ja 11 ei-ääntä jäsen Leton muutosesityksen voittaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liite:

- Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeet

Täytäntöönpano: Taloussuunnittelu

Lisätiedot:

talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 839 28542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

talousarviopäällikkö Pia Ojavuo, puh. 09 839 23787, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi